

บทที่ 5

การจัดเวทีประชาคมและแผนการดำเนินงาน

การจัดเวทีประชาคม เป็นกระบวนการในการสร้างความร่วมมือในการศึกษาข้อมูลของชุมชน การวางแผนการดำเนินงานพัฒนาชุมชน และการดำเนินการจัดกิจกรรมภายในชุมชน โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ในการดำเนินการดังกล่าวผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลชุมชนเรียบร้อยแล้ว จึงดำเนินการจัดเวทีประชาคมซึ่งเป็นการป้อนข้อมูลย้อนกลับให้ชุมชนได้พิจารณาตนเอง และให้กลุ่มเป้าหมายได้รับทราบสภาพปัจจุบันและปัญหาของชุมชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผน และการจัดกิจกรรมของชุมชนร่วมกัน ตามศักยภาพของแต่ละชุมชน โดยการจัดให้มีเวทีประชาคมนักวิชาการ เวทีประชาคมตำบลผู้นำ เวทีประชาคมตำบลเด็กและเยาวชนในระดับตำบล และเวทีเด็กและเยาวชนของแต่ละหมู่บ้าน มีผลการดำเนินงานดังนี้

5.1 การจัดเวทีประชาคมนักวิชาการและอาจารย์

ความเป็นมา

การทำการวิจัยการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน กรณี ศึกษา ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ต้องอาศัยความรู้ทางด้านการพัฒนาชุมชน ความรู้ในการศึกษาชุมชนและ วิธีการในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแบบมีส่วนร่วม ดังนั้นจึงได้มีการจัดเวทีประชาคมนักวิชาการและอาจารย์ เพื่อให้อาจารย์ร่วมแสดงความคิดเห็น การเสวนา แลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิด วิธีการ รวมทั้งหาแนวทางกรอบในการศึกษาชุมชน และความคิดเห็นในการดำเนินการวิจัยเพิ่มเติม เพื่อให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสนอข้อมูลชุมชนที่ได้จากการศึกษาชุมชน
2. เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นจากนักวิชาการและอาจารย์ในเรื่องที่นำเสนอ
3. เพื่อรับฟังแนวทางการแก้ไขปัญหาชุมชนร่วมกัน

วันเวลา สถานที่

ดำเนินการจัดเวทีประชาคม ในวันที่ 14 มีนาคม 2551 ณ ห้องประชุมสาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ชั้น 3 อาคารจตุราคาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วิธีการ

1. การศึกษาข้อมูลของชุมชน โดยการใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลคือ แบบศึกษาข้อมูลชุมชน แบบสัมภาษณ์ ในการเก็บข้อมูลชุมชน
  2. รวบรวมและสรุปข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาชุมชนจากการศึกษาชุมชนและแบบสัมภาษณ์มาประมวลผลเป็นข้อมูลรวมของหมู่บ้าน นำเสนอให้กับนักวิชาการและอาจารย์ที่เข้าร่วมเวทีประชาคม
  3. ประสานงาน โดยการทำหนังสือถึงนักวิชาการและอาจารย์ เพื่อแจ้งการจัดเวทีประชาคมและเชิญเข้าร่วมเวทีประชาคมที่จะจัดขึ้น โดยคณะผู้วิจัย
  4. แจ้งกำหนดการในการจัดเวทีประชาคมให้กับผู้เข้าร่วมเวทีประชาคม
  5. นำเสนอข้อมูล โดยการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาชุมชนในรูปของ POWER POINT และ ข้อมูลที่อยู่ในรูปของเอกสารประกอบการนำเสนอ
  6. รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากนักวิชาการและอาจารย์
- ผลที่ได้จากการจัดเวทีประชาคมนักวิชาการ / อาจารย์

จากการนำเสนอข้อมูลการศึกษาชุมชนให้กับนักวิชาการและอาจารย์ได้สรุปสภาพปัญหาที่ได้จากเวทีประชาคมดังนี้

อาจารย์ สุรสิงห์ แสงโสด สรุปไว้ว่า จากกรอบแนวคิดในเรื่องการนิยามขานเมืองได้มีการนิยามไว้ถูกต้อง ส่วนในเรื่องวิธีการจัดทำเวทีประชาคมของตำบล หมู่บ้านนั้น ได้ให้แนวคิดว่าการสอดคล้องกับการจัดทำแผนชุมชนแต่จะมีน้ำหนักในการรับฟังน้อยกว่า ดังนั้นก่อนจะจัดเวทีประชาคมตำบล หมู่บ้าน ควรมีการตรวจสอบและศึกษาแผนชุมชนจากเอกสารก่อน เพราะการจัดเวทีประชาคมอาจจะไปซ้อนกับแผนที่ชุมชนได้จัดทำไว้

อาจารย์ กิตติชัย ปัญญาวัน สรุปไว้ว่าในโครงการวิจัยนี้จะเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมเป็นหลัก แต่รูปแบบของกรอบแนวคิดน่าจะพัฒนารูปแบบของ การมีส่วนร่วมที่ประกอบด้วยเรื่องความเข้มแข็งของชุมชน การพึ่งตนเองน่าจะเป็นส่วนสำคัญของวัตถุประสงค์ และได้เสนอว่าควรดำเนินการวิจัยในทุกส่วนพร้อม ๆ กัน และมีข้อสังเกตว่าวัตถุประสงค์ของการวิจัยกว้างมากเกินไป

อาจารย์ ลัดดา ประสพสมบัติ และ อาจารย์ พงนา สายแก้ว สรุปไว้ในเรื่องการได้มาซึ่งพื้นที่ ทำให้ถึงเลือกพื้นที่นี้พื้นที่ตำบลคอนแก้วซึ่งได้รับรางวัลดีเด่น แต่ทำไมถึงยังมีปัญหาในการพัฒนาในด้านอื่น ๆ อีกมาก ดังนั้นในเรื่องของความเป็นมาควรบอกไว้ให้ชัดเจน รวมทั้ง

บอกถึงประเด็นเกี่ยวกับการเลือกพื้นที่ด้วย บอกถึงพื้นที่นี้ว่าทำไมพื้นที่นี้ถึงเรียกว่ากิ่งเมือง กิ่งชนบท จากการศึกษารายละเอียดในด้านสภาพทางสังคม สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางวัฒนธรรมประเพณี และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริบทของคนกิ่งเมืองกิ่งชนบท ตลอดจนในเรื่องปัจจัยต่าง ๆ ยังมีปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้วิถีชีวิตของคนในชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลง และคนในชุมชนควรจะมีการเตรียมรับอย่างไร สิ่งสำคัญคือ ควรมีการศึกษาวิถีชีวิต การเปลี่ยนแปลงโดยศึกษาอย่างเป็นช่วงเวลาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อที่จะเปรียบเทียบดูว่าภาพของอดีตเป็นอย่างไรและภาพของปัจจุบันของชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องใด เปลี่ยนแปลงในเรื่องใดและมีระดับการเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใด

อาจารย์ โชนิต ไชยประสิทธิ์ สรุปไว้ว่าควรมุ่งเน้นไปที่การมีส่วนร่วมว่าจะมีวิธีการชักจูงเด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างไร ศึกษาปัญหาในเรื่องของการมีส่วนร่วมว่ามีปัญหาอะไรบ้าง เพราะในชนบทและในเมืองจะมีระดับของการมีส่วนร่วมที่ไม่เท่ากัน

อาจารย์ พรศรี ชุ่มเชื้อ กล่าวว่าไม่ได้มีการพูดถึงชุมชนเข้มแข็งหรือไม่เข้มแข็ง ที่มาและความสำคัญของปัญหา ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าต้องการอะไร สร้างความเข้มแข็งอย่างไร การจัดเวทีประชาคมนักวิชาการและอาจารย์ ทำให้ได้ข้อคิดเห็นจากอาจารย์คือ ทำให้ได้แนวความคิดเกี่ยวกับการศึกษาชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลชุมชนที่แท้จริง และก่อนจะจัดเวทีประชาคมตำบล หมู่บ้าน ควรมีการตรวจสอบและศึกษาแผนชุมชนจากเอกสารก่อน เพราะการจัดเวทีประชาคมอาจจะซ้ำซ้อนกับแผนที่ชุมชนได้จัดทำไว้ ควรมีการศึกษาถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนว่าจะสามารถชักจูงและสร้างเครือข่ายเด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างไร ควรศึกษาถึงปัญหาในเรื่องของการมีส่วนร่วมว่ามีปัญหาอะไรบ้าง ทั้งนี้เนื่องจากการมีส่วนร่วมในชนบทและในเมืองจะมีระดับของการมีส่วนร่วมที่ไม่เท่ากัน รวมทั้งเสนอให้ศึกษาถึงประเด็นเกี่ยวกับการเลือกพื้นที่ให้ชัดเจน

5.2 การจัดเวทีประชาคมตำบล

5.2.1 การจัดเวทีประชาคมตำบล ผู้นำ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ความเป็นมา

การจัดเวทีประชาคมตำบลเป็นการให้ผู้นำชุมชนที่ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำในชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาข้อมูลของชุมชน และการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนในเขตตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอภาพรวมของตำบล และข้อมูลการศึกษาชุมชนของแต่ละหมู่บ้านอย่างละเอียด โดยนำเสนอทั้งที่เป็นเอกสาร และข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เป็นภาพการนำเสนอดังกล่าวเป็นการรับฟังข้อมูลย้อนกลับจากผู้นำชุมชน ได้ยอมรับและรับทราบสภาพที่แท้จริงของชุมชนของตนเองว่ามีปัญหาอะไรบ้าง ซึ่งบางครั้งอาจจะได้ปัญหาที่ไม่สอดคล้องกับ

สภาพที่แท้จริงของชุมชน และยังเป็นการรับฟังข้อคิดเห็น และแนวทางในการแก้ไขปัญหาของชุมชนจากผู้นำในชุมชนที่เป็นเจ้าของพื้นที่ ช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับชุมชนของตนเอง รวมทั้งหาแนว เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาชุมชน ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่
2. เพื่อรับฟังข้อมูล ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นจากผู้นำชุมชน เพิ่มเติมจากการนำเสนอข้อมูล โดยคาดหวังเพื่อให้มีการปรับข้อมูลให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของชุมชน
3. เพื่อรับฟังแนวทางการแก้ไขปัญหาหารือร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้นำชุมชน

วัน เวลา สถานที่

ดำเนินการในวันที่ 6 เมษายน 2551 ณ อาคาร บุญญภรณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการ

1. ศึกษาข้อมูลของชุมชน โดยการใช้เครื่องมือการศึกษาชุมชนเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบศึกษาข้อมูลชุมชนและแบบสัมภาษณ์
2. รวบรวมและสรุปข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ได้จากแบบศึกษาชุมชนและแบบสัมภาษณ์มาสรุปเป็นภาพรวมของตำบล และ ของแต่ละหมู่บ้าน เตรียมการนำเสนอให้กับผู้นำชุมชนที่เข้าร่วมเวทีประชาคม
3. ประสานงาน โดยการทำหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้วเพื่อขอใช้สถานที่ และทำหนังสือถึงผู้นำชุมชนเพื่อแจ้งการจัดเวทีประชาคมและเชิญเข้าร่วมเวทีประชาคมที่จะจัดขึ้นโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว พร้อมทั้งทำหนังสือเชิญนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้วเป็นประธานเปิดเวทีประชาคมตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่
4. แจ้งกำหนดการในการจัดเวทีประชาคมให้กับผู้เข้าร่วมเวทีประชาคม
5. นำเสนอข้อมูล โดยการนำเสนอภาพรวมที่ได้จากการศึกษาชุมชนในรูปแบบของเอกสารและภาพที่บันทึก จากสถานที่จริง นำเสนอในลักษณะ POWER POINT
6. รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้นำชุมชน

7. บันทึกผลการนำเสนอและบันทึกข้อมูลที่ได้รับฟังจากผู้นำชุมชน บันทึกรายละเอียดในแต่ละด้าน และสรุปสภาพปัญหาของชุมชนสำหรับเป็นแนวทางในการจัดเวทีประชาคมเด็กและเยาวชน

ผลที่ได้จากการจัดเวทีประชาคมผู้นำ

จากการนำเสนอข้อมูลการศึกษาชุมชนให้กับผู้นำชุมชนและได้สรุปผลที่ได้จากเวทีประชาคมดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านบ่อปู้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้นำหมู่ที่ 1 บ้านบ่อปู้ คือ ในด้านสภาพปัญหาของสนามกีฬาหลังวัดคาราภิมุข นั้น กำลังจะมีการปรับปรุงในเรื่องของการนำอุปกรณ์ เช่น เบ้นบาสเก็ตบอลเอาไปไว้ให้เยาวชนสำหรับเล่นกีฬา แต่เรื่องของการปรับปรุงสนามกีฬานั้นยังดำเนินการไม่ได้เนื่องจากว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่ของเอกชน และนอกจากนี้จะมีการปรับปรุงอาคารสถานที่ภายในวัดคาราภิมุข คือการปรับปรุงโบสถ์ในช่วงหลังสงกรานต์

หมู่ที่ 2 บ้านดอนแก้ว

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว นายณภดล ณ เชียงใหม่ ได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องของห้องสมุดเยาวชนว่าพื้นที่ที่มีห้องสมุดอยู่หน้าวัดดอนแก้ว ในช่วงแรกๆจะดีอยู่ที่ว่าพื้นที่ตรงนี้ไม่ได้มีการเน้นให้เด็กอ่านหนังสือตั้งแต่แรก จึงทำให้เด็กไม่ค่อยไปใช้บริการมากเท่าที่ควรซึ่งท่านนายกฯ ได้เสนอว่าในอนาคตจะมีการเอาเครื่องคอมพิวเตอร์ และให้มีระบบ Internet ไปไว้ในห้องสมุด ซึ่งคาดว่าเด็ก ๆ คงจะไปใช้บริการห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในการที่จะทำให้เด็กเกิดการรักการอ่านนั้นจะเป็นเรื่องของท้องถิ่น อบต. จะต้องเป็นคนดูแลในฐานะของหน่วยงานราชการ

คุณอรทัย วงศ์อนุกุล ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าในหมู่บ้านดอนแก้ว มีหน่วยงานราชการที่อยู่ในพื้นที่ของหมู่บ้านดอนแก้ว คือ กองพันสัตว์ต่าง ชื่อเต็มว่า กรมการสัตว์ทหารบก หรือค่ายตากสิน

ด้านสภาพสังคมทั่วไปแก้ไขจำนวนพระสงฆ์ในวัดดอนแก้ว พระสงฆ์จะมีจำนวน 3 รูป และมีสามเณรจำนวน 3 รูป

ด้านเศรษฐกิจ การทอดผ้าของกลุ่มแม่บ้าน จะได้รับงบประมาณอุดหนุน อบต.ดอนแก้ว จะมีงบประมาณในด้านการสร้างอาคาร ส่วนการเทพื้นของอาคารจะได้งบประมาณของ SML

ด้านการรวมกลุ่ม กลุ่ม อสม. ที่ประชุมขอแก้ไข นามสกุลของประธานกลุ่มเปลี่ยนเป็น นางปัทมา สูด้วงแก้ว

ส่วนกลุ่มออมทรัพย์เปลี่ยนนามสกุลของประธานกลุ่มเป็น นายเลิศ พงษ์เย็น นอกจากกลุ่มต่างๆเหล่านี้แล้วยังมีกลุ่มจักสานไม้ไผ่สด โดยมีประธานกลุ่ม คือ คุณอรรถ วงศ์อนุกุล

ด้านสาธารณูปโภคนอกจากชาวบ้านจะใช้น้ำประปาจากส่วนภูมิภาค และน้ำจากบ่อน้ำในชุมชน และมีการใช้น้ำจากน้ำประปาหมู่บ้านด้วย

ท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ดอนแก้ว นายนพดล ณ เชียงใหม่ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกบางส่วนในเรื่องเกี่ยวกับศูนย์เด็กเล็กที่โรงเรียนดอนแก้ว ช่วงนี้อยู่ระหว่างการหาผู้อำนวยการศูนย์ฯ จะเอาคนในพื้นที่ก็ได้เพราะไม่ผ่านเกณฑ์ เนื่องจากผู้สมัครที่จะมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ฯจะต้องผ่านเกณฑ์ในการสมัคร คือ ต้องจบปริญญาตรีในด้านอนุบาลและมีประสบการณ์อย่างน้อย 5 ปี ซึ่งเกณฑ์ในการสมัครบางคนในด้านประสบการณ์อาจจะผ่านแต่จะไม่ผ่านในด้านคุณวุฒิ และในเรื่องไม่มีคนดูแลทำความสะอาดนั้นจะติดตรงที่ว่าเจ้าหน้าที่อัตราจ้างครบจำนวน จึงต้องเป็นหน้าที่ของครูอาจารย์ที่จะต้องเข้าไปดูแลทำความสะอาดกันเอง และศูนย์เด็กเล็กดอนแก้วจะไม่เหมือนกับศูนย์เด็กเล็กอื่น โดยศูนย์เด็กเล็กอื่นจะรับเด็กตั้งแต่อายุ 3 ปีขึ้นไป แต่ศูนย์เด็กเล็กดอนแก้วจะรับเด็กตั้งแต่อายุ 1 ปีขึ้นไป จึงไม่มีครูสอนโดยตรงใช้จ้างครูอัตราจ้างมาดูแลซึ่งคุณวุฒิจะต้องจบด้านอนุบาล ตอนนี้กำลังมีการขออนุญาตของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นมาสร้างอาคารเรียน 2 ชั้น เป็นงบประมาณ 8 ล้านบาท ซึ่งจะสามารถรับเด็กเล็กได้ประมาณ 200-300 คน และจะมีการขอเปิดเป็นโรงเรียนโดยตรงของ อบต. ในสังกัดของ อบต.โดยตรง ช่วงแรกจะมีการใช้พื้นที่ของโรงเรียน เพราะโรงเรียนดอนแก้วจะถูกยุบเลิกเนื่องจากมีนักเรียนมาเรียนลดลง ทางอบต. ร่วมกับชุมชนต้องเอาโรงเรียนไว้ก่อนในอนาคตจะปรับเป็นโรงเรียนได้จะรับเด็กนักเรียนตั้งแต่อายุ 1 ปีขึ้นไป หมู่บ้านดอนแก้วเป็นชุมชนค่อนข้างใหญ่เป็นชุมชนดั้งเดิม จะมีทั้งวัดและโรงเรียน ดังนั้นจะมีการปรับปรุงและพัฒนาตลอด

หมู่ที่ 3 บ้านศาลา

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้นำหมู่บ้านหมู่ที่ 3 คือ

ปัญหาร้านเหล้าตอง ซึ่งร้านเหล้าตอง จะเป็นร้านของบุคคลภายนอกที่เข้ามาตั้งร้านอยู่ในพื้นที่ของหมู่ 3 บ้านศาลาซึ่งไม่ใช่ร้านของบุคคลภายในชุมชน

ปัญหาร้านเกม จะเป็นการขออนุญาตผ่าน อบต. ไม่ได้มีการขออนุญาตผ่านชุมชน ซึ่งไม่รู้ว่าจะเปิดให้บริการได้อย่างไร ไม่รู้ว่าทางหน่วยงานราชการอนุมัติได้อย่างไร เพราะร้านเกมติดกับวัดและโรงเรียน บางครั้งก็มีการอาศัยตำแหน่งไปขออนุญาตกับหน่วยงาน

ปัญหาของโรงเรียนบ้านศาลา นักเรียนที่มาเรียนส่วนมากจะเป็นนักเรียนจากที่อื่นมาเรียนมากกว่าคนในพื้นที่ คนในพื้นที่มีเพียง 30-40% และคนนอกพื้นที่ที่มาจากจากศูนย์สงเคราะห์บ้านเด็กชายเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวน 60% เด็กจากศูนย์สงเคราะห์บ้านเด็กชายเชียงใหม่ส่วนใหญ่

จะมีอายุมาก เด็กบางคนอายุ 15 ปีแล้วแต่ยังเรียนอยู่ในระดับ ป.4 การที่รับเด็กจากศูนย์สงเคราะห์ เด็กชายเชียงใหม่และบ้านเวียงพิงกันนั้น เกรงว่าเด็กเหล่านั้นจะไปทำให้เด็กในชุมชนหรือเด็กในพื้นที่ได้รับผลกระทบในเรื่องความประพฤติ ซึ่งเรื่องนี้ผู้ปกครองของเด็กก็ยังไม่ทราบ

ปัญหาการขาดครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านศาลา ซึ่งมีนักเรียนจะมีจำนวนมากในแต่ละชั้นมีจำนวนถึง 40 คน มีครูสอนเพียงคนเดียว จึงทำให้เกิดปัญหาครูไม่พอ ครูไม่ครบชั้นและมีการจ้างครูอัตราจ้างจากบุคคลนอกพื้นที่มาทำการสอน โดยเก็บเงินจากผู้ปกครองของเด็กมาจ้างครูอัตราจ้างเหล่านี้ และเรื่องครูที่สอนสอนไม่ตรงตามวิชาเอกที่เรียนมา เพราะส่วนมากครูในระดับประถมศึกษาจะต้องสอนได้ทุกวิชา

หมู่ที่ 4 บ้านป่าแะ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้นำหมู่บ้านหมู่ที่ 4 คือ ในเรื่องสนามกีฬาของ หมู่ 4 บ้านป่าแะ สนามกีฬาจะไม่ค่อยเรียบร้อยและไม่สมบูรณ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการสร้างประปาหมู่บ้าน จึงทำให้มีปัญหาในเรื่องสถานที่สถานที่จะไม่สะอาด หากเสร็จจากการก่อสร้างประปาแล้วจะมีการปรับปรุงให้เป็นสนามกีฬาของชุมชนให้เป็นศูนย์รวมสนามกีฬา ซึ่งส่วนมากชาวบ้านในชุมชนจะมาใช้สนามกีฬาของหมู่บ้านป่าแะ

มีข้อเสนอแนะว่าภายในหมู่บ้านป่าแะยังมีสถานที่ที่สำคัญ คือ มีศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่ (กศน.) โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ศูนย์สงเคราะห์เด็กชายเชียงใหม่ ควรมีการเก็บข้อมูลให้มากกว่านี้

หมู่ที่ 5 บ้านพระนอน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้นำหมู่บ้านหมู่ที่ 5 คือ หมู่บ้านพระนอน ทิศเหนือ ติดกับหมู่ 7 บ้านสันเหมือง ตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ทิศใต้ติดกับตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันออกติดกับหมู่ 6 บ้านป่ารวก ตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันตกติดกับหมู่ 8 บ้านชะเยือง ตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ถนนส่วนใหญ่เป็นลูกรังเพราะว่าหมู่ 5 มีเนื้อที่กว้างจึงทำให้การพัฒนาไม่ทั่วถึง ซอย 5 หรือ ซอย 6 เป็นซอยนรกเพราะว่าเป็นหลุมเป็นบ่อ เวลาฝนตกก็จะทำให้ถนนลื่น ช่วงนี้อยู่ระหว่างการของบประมาณในการปรับปรุงถนนจากองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว

กลุ่ม อพปร. เดิม มีที่พักบริเวณ ช้างวัดพระนอนแต่ปัจจุบัน ย้ายสถานที่มาตั้งบริเวณทางเข้าบ้านก้านข้าวคราวเพราะว่ากำลังก่อสร้างน้ำประปาหมู่บ้าน

ประเพณีสงกรานต์พระนอนขอมม่วงจะจัดขึ้นในวันแรม 14 ค่ำ เดือน 9 เหนือ หรือ เดือน 9 ดับ และมีการประกวดบอกลไฟหมื่นนำไปจุดที่ห้วยตึงเต่า ในอดีตหมู่บ้านพระนอนเป็น

หมู่บ้านที่ใหญ่มาก ๆ แต่ปัจจุบันหมู่บ้านปารวก บ้านชะเยืองได้แยกออกไป และมีความสัมพันธ์ที่ดีของทั้ง 3 หมู่บ้าน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีวัดพระนอนเป็นศูนย์กลาง

หมู่ที่ 6 บ้านปารวก

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้นำหมู่บ้านหมู่ที่ 6 ในด้านปัญหาจากขยะ ซึ่งเดิมสภาพที่แยกแยะนี้ และในปัจจุบันการดูแลการเก็บขยะดีขึ้น และพบว่าขยะบางส่วนมีคนภายนอกชุมชนเอาขยะมาทิ้งในหมู่บ้าน ส่วนขยะในหมู่บ้านพบว่ามีข้อตกลงกับชุมชนในเรื่องของขยะที่ต้องมีการคัดแยกก่อนที่จะทิ้ง แต่ยังมีการทิ้งขยะในลักษณะเดิมอยู่ และมีการจ้างการเก็บขยะแบบรายเดือนเพิ่มขึ้นและการทิ้งขยะก็มีจำนวนมากขึ้นทำให้การเก็บขยะไม่เรียบร้อย

การบุกรุกที่สาธารณะในชุมชน มีการพูดคุยและปรึกษาในเรื่องนี้โดยให้ผู้บุกรุกให้รื้อถอนที่อยู่อาศัยแล้ว แต่ยังไม่มีการดำเนินการ ปัญหาดังกล่าวยังคงมีมาถึงปัจจุบันและมีการขยายจำนวนผู้บุกรุกที่สาธารณะเพิ่มมากขึ้น ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้วได้แก้ไขเรื่องคนไร้ที่อยู่อาศัยแล้วโดยมีการให้ผู้ที่ไร้ที่อยู่อาศัยขึ้นทะเบียนผู้ที่ไร้ที่อยู่อาศัย

หมู่ที่ 7 บ้านสันเหมือง

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้นำหมู่บ้านหมู่ที่ 7 คือ มีลานกีฬา 2 แห่ง คือลานกีฬาที่อยู่บริเวณหน้าสำนักสงฆ์บ้านสันเหมือง เป็นสถานที่ของเอกชนที่ใช้เล่นกีฬาเปตองซึ่งมีสภาพที่ไม่สมบูรณ์ เพราะการใช้สถานที่ของเอกชนไม่แน่นอน เนื่องจากเจ้าของที่อาจจะมีการบอกให้รื้อถอนได้จึงไม่มีการสามารถสร้างสนามกีฬาให้สมบูรณ์ได้

สนามกีฬาที่อยู่บริเวณหลังบ้านอดีตผู้ใหญ่บ้าน สามารถใช้เล่นกีฬาต่างๆ ได้ และมีเด็กเยาวชนไปใช้บริการทุกวัน เช่น เล่นฟุตบอล ตะกร้อ

ส่วน ฌาปนสถานป่าแยะ สามารถใช้เป็นลานกีฬาได้

หมู่ที่ 8 บ้านชะเยือง

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้นำหมู่บ้านหมู่ที่ 8 คือ จะมีปัญหาในเรื่องของสภาพแวดล้อมทางกลิ่นปฏิกูล ที่มาจากเรือนจำกลางจังหวัดเชียงใหม่ เป็นปัญหาที่มีมานานและแก้แก้ไขไม่ได้ แต่มีอยู่วิธีเดียวก็คือ ข้ายเรือ่นจำไปอยู่ที่อื่น และปัญหาขยะ

ผู้นำได้ให้ความเห็นมาว่าขยะที่เห็นเป็นขยะจร เนื่องจากสภาพแวดล้อมของ หมู่ที่ 8 บ้านชะเยืองเป็นทางผ่านของผู้คนที่ผ่านไปมาจึงมีขยะอยู่ตลอดทุกเส้นทาง ส่วนทางด้านปัญหาถนนที่แคบหลังตลาดเป็นถนนที่จะทำการขยายไม่ได้เนื่องจากว่าที่ดินมีมูลค่าค่อนข้างสูง และนอกจากนี้ยังมีถนนหลายเส้นทางที่รถยนต์สามารถผ่านไปมาได้ และถนนหลังตลาดไม่เป็นปัญหาสำหรับชาวบ้าน

ปัญหาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานราชการกับชาวบ้านในเรื่องของการอบรมในด้านต่าง ๆ จะมีการอบรมอยู่แล้วในหมู่บ้าน และส่งเยาวชนเข้าไปอบรมกับหน่วยงานราชการทหาร คือ กองพันพัฒนาที่ 3 ส่วนทางกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 7 โครงการและกิจกรรมไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากหน่วยงานนี้เป็นเพียงหน่วยรบ

ในหมู่บ้านชะเอืองหมู่ที่ 8 นั้น มีจำนวนผู้สูงอายุมากกว่าวัยอื่น ๆ จะมีการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุ เพื่อทำกิจกรรมของหมู่บ้าน เช่น ทำบายศรี ทำดอกไม้ เป็นต้น

หมู่ที่ 9 บ้านสบสาหนองพาน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้นำหมู่บ้านหมู่ที่ 9 คือ บ้านสบสาหนองพานเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านสภาพแวดล้อม การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับสูงและผู้นำท้องถิ่น ได้ให้ข้อคิดว่าหมู่ที่ 9 นั้นขาดบุคลากรที่มีความรู้และเสียสละในการให้คำปรึกษาหรือให้คำแนะนำในด้านการงานอาชีพ เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ในเรื่องของอาชีพ นอกจากนี้ยังมีการเริ่มสร้างหอพักเอกชนในหมู่บ้าน และเริ่มมีคนนอกพื้นที่เข้าไปอาศัยอยู่ในหมู่บ้านมากขึ้น ปัญหาการเรียนหนังสือของเด็กและเยาวชนที่ไม่เรียนหนังสือ สาเหตุมาจากไม่มีงบประมาณให้เด็กเรียนเนื่องจากผู้ปกครองมีฐานะยากจน

ส่วนการจ่ายเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุ เดือนละ 500 บาท โดยจะแบ่งจ่ายให้เป็น 2 งวด งวดละ 6 เดือน

หมู่ที่ 10 บ้านพระเจ้านั่งโก้น

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้นำหมู่บ้านหมู่ที่ 10 คือ ในหมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้นไม่มีโบสถ์ที่ใช้ในการประกอบพิธีทางศาสนาของศาสนาคริสต์ แต่มีผู้คนที่นับถือศาสนาคริสต์ 1 ครอบครัวและมีชาวเขาที่เข้ามาอาศัยอยู่ในครอบครัวดังกล่าว

ในหมู่บ้านมีเครื่องออกกำลังกายแต่ไม่มีห้องในการออกกำลังกายจึงเก็บเครื่องออกกำลังกายไว้ในศาลาอเนกประสงค์ และเกรงจะมีคนมาขโมยเครื่องออกกำลังกายเพราะว่าไม่มีที่สำหรับทำห้องเก็บเครื่องออกกำลังกาย และถ้าสร้างห้องเก็บที่ออกกำลังกายใช้งบประมาณมากและถ้าสร้างในที่ของคลองชลประทาน เวลาคลองชลประทานเรียกที่ดินจะทำให้เสียงบประมาณในการสร้างห้องออกกำลังกายโดยเปล่าประโยชน์

กลุ่มออมทรัพย์ จะมีการออมเดือนละ 1 ครั้ง จะออมกันที่ศาลาอเนกประสงค์เพราะว่าจะเก็บอุปกรณ์ไว้ในศาลาอเนกประสงค์

สนามเปตองที่อยู่บนที่ของคลองชลประทานทางหมู่บ้านได้ขอใช้ที่ของคลองชลประทานเพราะในหมู่บ้านไม่มีที่ในการสร้างสนามกีฬา

จากการรับฟังข้อมูลที่ได้จากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้นำหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านทำให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมในบางส่วน และได้ทราบสภาพถึงปัญหาในปัจจุบันของหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน ว่าแต่ละหมู่บ้านนั้นกำลังประสบกับปัญหาอะไร พร้อมทั้งผู้นำได้เสนอวิธีแก้ไขปัญหาดัง ๆ เหล่านั้น ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการจัดเวทีประชาคมผู้นำจะไปเป็นข้อมูลในการจัดเวทีประชาคมเด็กและเยาวชนในครั้งต่อไป

ภาพที่ 5.1 แสดงการจัดเวทีประชาคมผู้นำ กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ในวันที่ 6 เมษายน 2551 ณ อาคาร บุญญากรณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

5.2.2 การจัดเวทีประชาคมตำบลเด็กและเยาวชน

ความเป็นมา

การจัดเวทีเด็กและเยาวชนในการวิจัยสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน ในเบื้องต้นเด็กและเยาวชนในชุมชนต้องรับทราบข้อมูลสภาพปัจจุบันและปัญหาของชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการสร้าง

ความเข้มแข็งให้กับชุมชนร่วมกัน ดังนั้น การจัดเวทีเด็กและเยาวชน จึงเป็นการให้ข้อมูล พื้นฐานในการที่จะทำกิจกรรมร่วมกันในชุมชน โดยเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนในเขตตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ว่ามีปัญหอะไรบ้าง ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจจะได้ปัญหาที่ไม่เป็นจริงของชุมชน เนื่องจากการวิเคราะห์ปัญหาจากบุคคลภายนอกชุมชน ดังนั้นจึงได้มีการจัดเวทีประชาคมเด็กและเยาวชนระดับตำบล จึงเป็นการให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องคือเด็กและเยาวชนในชุมชน มีโอกาสได้มาศึกษาข้อมูลสภาพชุมชนของตนเอง แสดงความคิดเห็น ได้รับรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิด วิธีการ แก้ไขปัญหา

ชุมชนจึงเป็นการเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ และช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับชุมชนของตนเอง รวมทั้งหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาชุมชนให้กับแกนนำของเด็กและเยาวชนในชุมชน ตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริ่ม
2. เพื่อให้เยาวชนเสนอและแสดงความคิดเห็นและแนวทางในการแก้ไขปัญหาภายในชุมชน
3. เพื่อให้เยาวชนมีส่วนร่วมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนโดยการเสนอโครงการกิจกรรมในการแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน

วัน เวลา สถานที่

ดำเนินการในวันที่ 8 เมษายน 2551 ณ อาคาร บุญญารักษ์ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริ่ม จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการ

1. ศึกษาข้อมูลของชุมชน โดยการใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลคือ แบบศึกษาข้อมูลชุมชน แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลชุมชน
2. รวบรวมและสรุปข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการโดยแบบศึกษาชุมชนและแบบสัมภาษณ์และข้อมูลจากการจัดเวทีประชาคม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน สรุปเป็นภาพรวมของหมู่บ้านและเตรียมนำเสนอข้อมูลให้กับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมเวทีประชาคม
3. ประสานงาน โดยการทำหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วเพื่อขอใช้สถานที่ และทำหนังสือถึงผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนเพื่อแจ้งการจัดเวทีประชาคมและเชิญเข้าร่วมเวทีประชาคมที่จะจัดขึ้นโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว พร้อมทั้งทำหนังสือเชิญนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วเป็นประธานเปิดเวทีประชาคมตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริ่ม จังหวัดเชียงใหม่
4. แจ้งกำหนดการในการจัดเวทีประชาคมให้กับผู้เข้าร่วมเวทีประชาคม
5. นำเสนอข้อมูล โดยการนำเสนอภาพรวมที่ได้จากการจัดเวทีประชาคมผู้นำ ในรูปของเอกสารประกอบการนำเสนอ ข้อมูลที่เป็นภาพจากสถานที่จริงในลักษณะ POWER POINT
6. รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากเด็กและเยาวชน

ผลที่ได้จากการจัดเวทีประชาคมตำบลเด็กและเยาวชน

จากการดำเนินงานจัดเวทีประชาคมเด็กและเยาวชนระดับตำบล ตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ เด็กและเยาวชนได้เสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดเวทีประชาคมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาของตำบลของ ดังนี้

หมู่ที่ ๑ บ้านป่อปี่

ไม่มีตัวแทน เด็กและเยาวชนเข้าร่วมในเวทีประชาคมเด็กและเยาวชน จึงไม่มีข้อคิดในการแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน

หมู่ที่ 2 บ้านคอนแก้ว

ข้อคิดเห็นจากเด็กและเยาวชนดังนี้ เด็กและเยาวชนหมู่ที่ 2 บ้านคอนแก้วได้ให้ข้อมูลในเรื่องโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หมู่ 2 ได้จัดทำขึ้นว่าเป็นโครงการที่จะใช้ห้องสมุดที่มีอยู่แล้วเป็นสถานที่ในการดำเนินกิจกรรม มีหมู่ 9 บ้านสบสา – นองพาน มาร่วมใช้ห้องสมุดนี้ด้วย จากที่ท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วจะมาติดเครื่องคอมพิวเตอร์และระบบ Internet ในห้องสมุดเด็กและเยาวชนเห็นด้วยเพราะเด็กจะได้เข้าไปใช้บริการมากขึ้น ซึ่งจะมีการปรับปรุงภายในห้องสมุดด้วย ส่วนในเรื่องสื่อต่าง ๆ มี สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เข้ามาสนับสนุนงบประมาณในด้านสื่อต่าง ๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนของ อบต. ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงใหม่ร่วมกับกระทรวงพัฒนาสังคม ได้จัดสรรงบประมาณให้เยาวชนทำโครงการ 1 โครงการบที่ได้นำเป็นจำนวนเงิน 130,000 บาท

ในด้านปัญหาที่รกร้างไม่มีการใช้ประโยชน์นั้น ผู้เข้าร่วมการจัดเวทีประชาคมตำบลได้ให้ข้อมูลว่า ในภาพนั้นจะไม่ใช้ที่รกร้าง ที่มีเจ้าของ เพียงแต่เจ้าของไม่ได้นำที่เหล่านั้นมาทำประโยชน์

สนามกีฬาส่วนมากจะไปใช้กันที่สนามกีฬาโรงเรียนบ้านคอนแก้ว ซึ่งมีสนามฟุตบอล สนามเปตอง ฯลฯ ส่วนสนามกีฬาภายในหมู่บ้านที่จะให้มีนั้นเป็นเรื่องยากเพราะที่สาธารณะของหมู่ 2 บ้านคอนแก้วไม่มีและที่ดินมีราคาแพง

ศูนย์เด็กบ้านคอนแก้ว จะมีการขยายศูนย์เด็กเล็ก ให้เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในระดับตำบล

หมู่ที่ 3 บ้านศาลา

ข้อคิดเห็นของเด็กและเยาวชน ในเรื่องปัญหาของร้านเกม และร้านเหล้าตอง

ร้านเกมส่วนใหญ่จะทำการเปิด-ปิด เป็นเวลา โดยในช่วงที่เด็กไปเรียนร้านเกมจะปิดบริการ จะทำการเปิดบริการในช่วงที่เด็กเลิกเรียนประมาณ 16.00 – 22.00 น. เด็กในหมู่บ้านศาลาให้ข้อมูลว่า ร้านเกม ในหมู่บ้านมีอยู่น้อย

ร้านเหล้าตองที่เปิดบริการ จะเข้ามาเปิดในช่วงหลังส่วนมากจะมีทั้งกลุ่มวัยรุ่น กลุ่มวัยทำงาน กลุ่มผู้ใหญ่ และกลุ่มคนที่สัญจรไปมาเข้าไปใช้บริการกันจำนวนมาก ซึ่งจะเป็นร้านของคนภายนอกหมู่บ้าน

หมู่ที่ 4 บ้านป่าแฉะ

ข้อคิดเห็นของเด็กและเยาวชน ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า หมู่ 4 บ้านป่าแฉะจะมีสนามกีฬาในเขต ฅาปนสถานบ้านป่าแฉะ ให้เด็กเล่น เด็กและเยาวชน ไม่มีใครกล้าไปเล่นกีฬาใน เพราะในสนามกีฬา ไม่มีไฟฟ้าและก็มีคนนำกลัว สาเหตุที่หมู่ 4 บ้านป่าแฉะ มีคนคิดขยาเยะสาเหตุหนึ่งก็มาจากไม่มีสนามในการเล่นกีฬาพอเด็กวัยรุ่นไม่มีอะไรทำ เลยไปรวมกลุ่มกันตั้งวงกินเหล้า บางทีก็ออกไปมีเรื่อง สร้างปัญหาให้กับหมู่บ้าน

หมู่ 5 บ้านพระนอน (ขอนแก่น)

ข้อคิดเห็นของเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับ ปัญหา ของหมู่บ้านก็คือ ความร่วมมือของชาวบ้าน เพราะว่าในหมู่บ้านจะมีบ้านจัดสรรเป็นจำนวนมาก และไม่คอยให้ความร่วมมือเนื่องจากเป็นคนภายนอกที่เข้ามาอาศัยในชุมชน และไปทำงานในตอนเช้าและกลับมาอาศัยในหมู่บ้านในช่วงเวลาตอนเย็น ทำให้ไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของหมู่บ้าน การที่จะทำให้เยาวชนที่อยู่ในบ้านจัดสรรเข้าร่วมทำกิจกรรมจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ที่ลงลึกก็อาจจะทำให้เขาเข้าร่วมในการทำกิจกรรมได้

วัดพระนอนมีการสอนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จะมีการสอนธรรมะและสอนคณิตศาสตร์ ภาษาไทย โดยจะมีพระสงฆ์เป็นผู้สอน และได้มีการสอบเลื่อนชั้น มีการสอนเสริมมัธยมต้น ในวัดก็จะมีการจัดกิจกรรมวันเด็กและกิจกรรมต่าง ๆ เยาวชนในหมู่บ้านพระนอน

สนามกีฬาของโรงเรียนพระนอนเป็นที่เล่นกีฬาเป็นประจำ และจะเล่นที่สนามกีฬา 700 ปีในบางโอกาส

กิจกรรมที่เด่นๆของหมู่บ้านพระนอนก็คือ กลุ่มแม่บ้านจะช่วยกิจกรรมงานศพ

มีทีมแดนเซอร์ สนับสนุนโดยภรรยาของกำนัน และผู้ที่มีเงินในชุมชนให้การสนับสนุน และจะมีการแข่งขันแดนเซอร์ เยาวชนที่รวมกลุ่มประมาณ 10 กว่าคน และแม่บ้านประมาณ 20 กว่าคน เป็นกลุ่มแม่บ้านที่เข้มแข็ง

หมู่ที่ 6 บ้านปารวก

ข้อคิดเห็นของเด็กและเยาวชนบ้านปารวก ว่า หมู่บ้านปารวกกำลังประสบกับปัญหาพื้นที่ในหมู่บ้านมีการถูกรุกพื้นที่เพื่อจัดสร้างบ้านจัดสรร คือ พื้นที่ชนบทถูกรุกรานจากความเป็นเมืองมากขึ้น และพื้นที่สาธารณะถูกรุกราน และปัญหาการทิ้งขยะไม่ถูกต้อง

หมู่ที่ 7 บ้านสันเหมือง

ข้อคิดเห็นจากเด็กและเยาวชนบ้านสันเหมือง อยากให้มีการเรียนการสอนธรรมะวันอาทิตย์หรือพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ อยากให้มีการเปลี่ยนจากสำนักสงฆ์เป็นวัด เพื่อจะได้เรียนธรรมะ จำนวนเยาวชนที่จะเรียนก็มีอยู่มาก และพระที่สอนก็มีอยู่แล้ว

หมู่ที่ 8 บ้านชะเยือง

ข้อคิดเห็นของเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับปัญหาของหมู่บ้านชะเยือง โดยเฉพาะปัญหาของมลภาวะทางอากาศ ไม่เห็นด้วยกับการที่จะนำสิ่งปฏิกูลของคนไปทำแก๊สชีวภาพเหมือนหมู่ที่ 9 บ้านสบสาหนองฟาน ที่นำมูลสุกรไปทำเป็นแก๊สชีวภาพ

หมู่ที่ 9 บ้านสบสาหนองฟาน

ข้อคิดเห็นของเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับปัญหาของหมู่บ้านสบสาหนองฟานคือ ปัญหาด้านการเรียน การศึกษา และ โรงสีข้าวของกลุ่มเกษตรกรมีการสีข้าวทุกวันไม่ใช่ทุกวันเสาร์-อาทิตย์

หมู่ 10 บ้านพระเจ้านั่งโก้น

ข้อคิดเห็นของเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับ ร้านเกมจะเปิดเป็นเวลา ปัญหาหอพัก เนื่องจากคนภายนอกเข้ามาอาศัยอยู่เพราะว่าญาติผู้ป่วยจาก โรงพยาบาลนครพิงค์จะเข้ามาพักที่หอพักจะได้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายจากการเดินทางไปกลับ

ถนนภายในหมู่บ้าน ใน เรื่องการของบประมาณและขออนุญาตสร้างถนนจะต้องขอใช้พื้นที่คันคลองชลประทานเป็นถนนใช้สัญจรของหมู่บ้าน ดังนั้นจึงก่อสร้างได้เพียงถนนชั่วคราว

ภาพที่ 5.2 แสดงการจัดเวทีประชาคมเด็กและเยาวชนในวันที่ 8 เมษายน 2551

ณ อาคาร บุญญากรณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

5.2.3 สรุปปัญหาที่ได้จากการศึกษาชุมชนและเวทีประชาคมระดับตำบล

จากการศึกษาข้อมูลของแต่ละหมู่บ้านในตำบลคอนแก้วอำเภอแมริมจังหวัดเชียงใหม่ และการจัดเวทีประชาคม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำท้องถิ่น และเวทีเด็กและเยาวชน ทำให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อนำไปสู่แนวทางการแก้ไขปัญหา โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน ปัญหาของแต่ละหมู่บ้านที่ได้จากการศึกษาข้อมูล มี ดังนี้

หมู่ที่ 1. ปัญหาของหมู่บ้านบ่อปู้ คือ เยาวชนมักจะใช้สนามหลังวัดคาราภูมิขในการเล่นกีฬาฟุตบอล เพราะไม่มีสนามในการเล่นฟุตบอลและเป็นสนามที่ไม่ได้รับมาตรฐาน เนื่องจากสนามกีฬาหลังวัดนั้นเป็นที่ของเอกชนจึงไม่สามารถที่จะทำการปรับปรุงได้

ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา ควรที่จะมีสนามกีฬาให้กับเด็กที่ได้รับมาตรฐานทำให้เด็กไม่ไปมั่วสุมทำในสิ่งที่ไม่ดี และรัฐบาลควรให้การสนับสนุนในเรื่องของการเล่นกีฬาให้กับเด็กและเยาวชนมากขึ้น

หมู่ที่ 2. ปัญหาของหมู่บ้านดอนแก้ว คือ ปัญหาที่รกร้างไม่มีการใช้ประโยชน์ ปัญหาของศูนย์เด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้วที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่โรงเรียนดอนแก้ว ยังขาดผู้อำนวยการศูนย์และขาดคนดูแลและทำความสะอาดศูนย์เด็กเล็ก ภาระงานเพิ่มให้กับครูผู้สอน และครูผู้สอนไม่ได้จบตรงตามที่เรียนมา

ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา จากปัญหาที่รกร้าง ควรมีการขออนุญาตนำมาใช้ประโยชน์ภายในหมู่บ้าน เช่น สำนักงานกองการพัสดุ และที่บ้านรกร้างไม่มีผู้อาศัยอยู่ และจากปัญหาของศูนย์เด็กเล็ก ควรที่จะรับสมัครผู้ที่จบจากทางด้านปฐมวัยโดยตรงเพื่อที่จะได้ดูแลเด็กได้ถูกต้องเพราะจบทางด้านการศึกษาและการสอนเด็ก ควรมีการรับสมัครเจ้าหน้าที่เข้ามาทำความสะอาดเพราะภาระหน้าที่ทำความสะอาดไม่ควรเป็นของครู เพราะครูมีหน้าที่ดูแลเด็กและเด็กมีจำนวนมาก ถ้าครูไปทำหน้าที่ทำความสะอาดอีกก็จะทำให้ครูดูแลเด็กไม่ทั่วถึง

หมู่ที่ 3. ปัญหาของหมู่บ้านศาลา คือ ปัญหาการจับกลุ่มมั่วสุมกันของกลุ่มเยาวชน ซึ่งจะเป็นในลักษณะรวมกลุ่มกันดื่มสุรา เที่ยวกลางคืน ปัญหายาเสพติดที่แก้ไขยาก ทำให้กลับมาเป็นปัญหาในหมู่บ้านและเป็นสาเหตุทำให้เกิดการลักเล็กขโมยน้อย ปัญหาเด็กและเยาวชนภายในชุมชนติดเกม เนื่องจากร้านเกมที่ต่างๆ ปิดดึกและตั้งอยู่บริเวณหน้าโรงเรียน เปิดร้านอินเทอร์เน็ตเพื่อให้เด็กใช้บริการในการเล่นเกมนานกว่าที่จะเปิดเพื่อการค้าหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ปัญหาการว่างงานของกลุ่มผู้สูงอายุ ปัญหาคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านทำให้เกิดการลักเล็กขโมยน้อยสร้างความเดือดร้อนให้กับคนในหมู่บ้าน

ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา ภาครัฐบาลควรที่จะเอาใจใส่ในเรื่องการปราบปรามปัญหาเสพติด ภายในชุมชนก็ควรที่จะช่วยกันสอดส่องดูภายในหมู่บ้าน และแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยให้เยาวชนหันมาเล่นกีฬา เล่นดนตรี มีการอบรมใน

เรื่องยาเสพติด มีการบำบัดรักษาผู้ที่ติดยาเสพติด และคนในหมู่บ้านควรที่จะให้กำลังใจคนที่ติดยาเสพติดให้เขามีกำลังใจในการเลิกยาเสพติดและสามารถอยู่ร่วมกับคนในชุมชนได้

หมู่ที่ 4. ปัญหาของหมู่บ้านป่าแะ คือ ปัญหายาเสพติดซึ่งจะมีเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งที่ติดยา

ข้อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันแก้ไขไว้ว่า อยากจะให้ทางรัฐบาลเอาจริงในเรื่องการปราบปรามปัญหายาเสพติด ภายในชุมชนจะมีการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยให้เยาวชนหันมาเล่นกีฬา เล่นดนตรี มีการอบรมในเรื่องยาเสพติด มีการบำบัดรักษาผู้ที่ติดยาเสพติด

หมู่ที่ 5. ปัญหาของหมู่บ้านพระนอน คือ ในหมู่บ้านไม่มีลานกีฬาที่อยู่ในหมู่บ้านต้องใช้สถานที่ในโรงเรียนบ้านพระนอนที่อยู่ในเขตของหมู่ 8 บ้านชะเอียง เป็นสถานที่เล่นกีฬาในชุมชน และการกลายเป็นเมืองมากขึ้นจากการที่มีบ้านจัดสรรมากขึ้นและยังมีอาคารชุดที่ประชากรที่ทำงานในเมืองมาเช่าอาศัยอยู่ ปัญหาชาวต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยในหมู่บ้านและทำให้เกิดปัญหาการลักขโมยเกิดขึ้น และปัญหานอนหลับพักผ่อนไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ คนในหมู่บ้านควรที่จะช่วยกันสอดส่องบุคคลที่เข้ามาในหมู่บ้าน โดยเฉพาะคนต่างด้าวเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา และของบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อที่จะนำมาสร้างถนนเพื่อความสะดวกในการเดินทางและเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

หมู่ที่ 6. ปัญหาของหมู่บ้านปารวก คือ พื้นที่ในหมู่บ้านปารวกนั้นมีการถูกบุกรุกพื้นที่เพื่อจัดสร้างบ้านจัดสรรขึ้น คือ พื้นที่ชนบทถูกรุกรานจากความเป็นเมืองมากขึ้น และพื้นที่สาธารณะถูกรุกรานเช่นกัน อาทิเช่น ลำเหมืองที่อยู่ใกล้บริเวณหมู่บ้าน และปัญหายะในหมู่บ้านพุนสุกที่ทิ้งขยะ ณ จุดที่จัดให้แต่ทิ้งไว้ข้างนอก และปัญหาการแสดงความคิดเห็นของคนภายในหมู่บ้านที่อาจเกิดความแตกต่างด้านความคิดที่ไม่เหมือนกันภายในชุมชน และการขยายตัวของความเป็นเมือง ซึ่งอาจจะทำให้การร่วมมือของชาวบ้านจะน้อยลงได้ และการอยู่แบบตัวใครตัวมันจะมากขึ้น และในอนาคตการขยายตัวของเมืองจะมีมากขึ้น

ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ คนในหมู่บ้านควรที่จะช่วยกันดูแลในเรื่องของการทิ้งขยะไม่เป็นที่หรือไม่ทิ้งขยะลงถังขยะ ควรที่จะมีการปรับคนที่ทิ้งขยะไม่เป็นที่หรือไม่ลงถังขยะ และช่วยกันแยกขยะเพื่อที่จะจะง่ายในการกำจัดขยะและขยะบางอย่างสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้

หมู่ที่ 7. ปัญหาของหมู่บ้านสันเหมือง คือ ปัญหาในด้านสนามกีฬาที่ต้องซึ่งมีสภาพที่ไม่สามารถใช้งานได้แต่ไม่ได้มาตรฐานซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเล่นกีฬาของเยาวชน เนื่องจากสนามกีฬาที่ต้อง มีการใช้งานทุกวันทำให้สภาพสนามเสื่อมโทรมลงควรจะมีการปรับปรุงให้สามารถใช้งานได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ ควรที่จะทำสนามกีฬาเปิดองได้รับมาตรฐาน เพราะอาจส่งผลถึงการเล่นและควรที่จะมีการดูแลและรักษาสนามเปิดองและอุปกรณ์ที่ใช้เล่น

หมู่ที่ 8. ปัญหาของหมู่บ้านชะเอือง คือ ปัญหาสภาพแวดล้อมทางเสียง ทางกลิ่นปฏิกูล ซึ่งมาจากเรือนจำกลางจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งในช่วงฤดูฝนจะมีปัญหามากในเรื่องกลิ่นปฏิกูลมาก สร้างความเดือดร้อนให้กับชาวบ้าน

ปัญหาเรื่องขยะ เนื่องจากหมู่ที่ 8 บ้านชะเอืองเป็นหมู่บ้านที่อยู่ใกล้เส้นทางคมนาคม เป็นทางผ่านไปมา จึงเกิดปัญหาในเรื่องของขยะ มาจากการทิ้งขยะของผู้คนที่ผ่านไปมา

ปัญหาการรวมกลุ่มของคนนอกชุมชนที่มาอาศัยอยู่ในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันในช่วงตอนเย็นจะพูดคุยกันเสียงดังรบกวนชาวบ้านใกล้เคียง

ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของชาวบ้านกับหน่วยงานราชการ ซึ่งจะเป็นการทำได้ยากเนื่องจากหน่วยงานราชการของทหารที่อยู่ในเขตพื้นที่หมู่ที่ 8 มีหน้าที่ของหน่วยงาน โดยเฉพาะอยู่แล้ว อย่างเช่น กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 7 มีหน้าที่ในเรื่องของการรบ อาวุธต่าง ๆ และงานในเรื่องของการอบรมจะเป็นของหน่วยงานกองพันพัฒนาที่ 3 ก็มีการดำเนินการร่วมกับชุมชนอยู่แล้ว

ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ ชาวบ้านได้ให้ข้อเสนอแนะว่าให้ทำการย้ายเรือนจำไปอยู่ที่อื่นที่ไม่รบกวนชาวบ้านทั้งมลพิษทางอากาศและมลภาวะทางเสียง และนำสิ่งปฏิกูลของเสียมาทำเป็นแก๊สชีวภาพ ส่วนปัญหาขยะคนในหมู่บ้านควรที่จะช่วยกันดูแลในเรื่องของการทิ้งขยะไม่เป็นที่หรือไม่ทิ้งขยะลงถังขยะ ควรที่จะมีการปรับคนที่ทิ้งขยะไม่เป็นที่หรือไม่ลงถังขยะ

หมู่ที่ 9. ปัญหาของหมู่บ้านสบสาหนองพาน คือ ปัญหาทางด้านการศึกษาของเด็กและเยาวชนในหมู่บ้าน เนื่องจากไม่เรียนหนังสือต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นอีก เพราะเกรงว่าหากเด็กและเยาวชนไม่การศึกษา จะสร้างปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ก็คือ ปัญหาการพัฒนาบุคคลในชุมชน และการพัฒนาหมู่บ้าน อันสืบเนื่องจากการที่ไม่มีการศึกษาจะไม่ได้รับการพัฒนาทางด้านความคิด และทักษะต่าง ๆ ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาคือ

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาด้านการศึกษาควรที่จะมีการส่งเสริมด้านการศึกษาเพราะบางคนอาจไม่มีเงินเพื่อศึกษาต่อ และควรมีการส่งเสริมในด้านของอาชีพเพื่อที่จะได้นำไปประกอบอาชีพได้

หมู่ที่ 10. ปัญหาของหมู่บ้านพระเจ้านั่งโก้น คือ ปัญหาด้านสังคม ปัญหาแรงงานต่างด้าว ปัญหาเสียงรบกวน ปัญหาการลักขโมยของคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัย ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่นถนนในหมู่บ้านยังไม่ได้ทำการก่อสร้างหลายแห่ง ถนนในหมู่บ้านบางส่วนยังเป็นถนนลูกรัง ปัญหาขาดแหล่งน้ำในการอุปโภคบริโภค สนามกีฬาด้านเปิดองในหมู่บ้านยังไม่ได้รับมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญห ควรที่จะทำสนามกีฬาเปิดองได้รับมาตรฐาน เพราะอาจส่งผลถึงการเล่นและควรที่จะมีการดูแล คนในหมู่บ้านควรที่จะช่วยกันสอดส่องบุคคลที่เข้ามาในหมู่บ้านเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นตามมา ของงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อที่จะนำมาสร้างถนนเพื่อความสะดวกในการเดินทางและเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ

การเสนอกิจกรรมการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนของเด็กและเยาวชน

เมื่อเด็ก และเยาวชน ได้รับฟังข้อมูลชุมชนทุกหมู่บ้าน ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขปัญหของแต่ละชุมชนในการจัดเวทีประชาคมเกี่ยวกับสภาพปัญหาในตำบลคอนแก้ว เด็กและเยาวชน ได้รับรู้ถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนเอง และมีแนวทาง ในการดำเนินการแก้ไขปัญหเบื้องต้น

เด็กและเยาวชนจึงได้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยกันร่างและเสนอโครงการที่เด็กและ เยาวชนคิดว่าจะช่วยในการแก้ไขปัญหของชุมชน โดยโครงการแต่ละโครงการจะเน้นใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับชุมชนของ ตนเอง โดยจะแบ่งกลุ่มตามหมู่บ้านที่ตนเองอาศัยอยู่

ในเขตตำบลคอนแก้ว มีเด็กและเยาวชนที่มาร่วมการจัดเวทีประชาคมตำบลจำนวน 10 หมู่บ้าน โดยแบ่งจำนวนเด็กและเยาวชนออกเป็น 3 กลุ่ม ตามสภาพภูมิประเทศ คือ

1. กลุ่มเหนือมีจำนวน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ กลุ่มเด็กและเยาวชนหมู่ที่ 1 บ้านบ่อปู้ หมู่ที่ 2 บ้านคอนแก้ว และหมู่ที่ 9 บ้านสบสา-หนองพาน
2. กลุ่มกลางมีจำนวน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ กลุ่มเด็กและเยาวชนหมู่ที่ 3 บ้านศาลา หมู่ที่ 4 บ้านป่าแะ หมู่ที่ 7 บ้านสันเหมือง และหมู่ที่ 10 บ้านพระเจ้านั่งโก้น
3. กลุ่มใต้ มีจำนวน 3 หมู่บ้าน ได้แก่ กลุ่มเด็กและเยาวชนหมู่ที่ 5 บ้านพระนอน หมู่ที่ 6 บ้านป่ารวก และหมู่ที่ 8 บ้านชะเอือง

ผลการประชุมกลุ่มเด็กและเยาวชน

กลุ่มเหนือที่ประกอบด้วยกลุ่มเด็กและเยาวชนหมู่ที่ 1 บ้านบ่อปู้ หมู่ที่ 2 บ้านคอนแก้ว และหมู่ที่ 9 บ้านสบสา-หนองพาน ได้โครงการ “เยาวชนรักการอ่าน” ซึ่งมีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 30 คน

กลุ่มกลาง ที่ประกอบด้วยกลุ่มเด็กและเยาวชนหมู่ที่ 3 บ้านศาลา หมู่ที่ 4 บ้านป่าแะ หมู่ที่ 7 บ้านสันเหมือง และหมู่ที่ 10 บ้านพระเจ้านั่งโก้น ได้โครงการ “สายน้ำสานสัมพันธ์” มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 30 คน

กลุ่มใต้ที่ประกอบด้วยกลุ่มเด็กและเยาวชนหมู่ที่ 5 บ้านพระนอน หมู่ที่ 6 บ้านป่ารวก และหมู่ที่ 8 บ้านชะเอือง ได้เสนอโครงการพัฒนาด้านดนตรีเยาวชน และได้มีการประสานการขอ

เปลี่ยนโครงการเป็นโครงการพัฒนากีฬาเยาวชนประจำหมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล จึงขอดำเนินการด้วยตนเองในชุมชนของคนในลักษณะของพี่สอนน้อง

5.3 การจัดเวทีประชาคมของแต่ละหมู่บ้าน

จากการจัดเวทีประชาคมตำบลของเด็กและเยาวชน ได้ดำเนินการเสนอแนวทาง ในการแก้ไขปัญหาชุมชนและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนแล้วนั้น ที่ประชุมได้เสนอให้แกนนำ กลุ่มเด็กและเยาวชนได้นัดหมายเพื่อสร้างเครือข่ายเด็กและเยาวชนของแต่ละกลุ่ม มาร่วมกิจกรรม ที่ได้เสนอไว้ในที่ประชาคมตำบลในเบื้องต้น มีผลการจัดเวทีประชาคมเด็กและเยาวชนของแต่ละ หมู่บ้านดังนี้

5.3.1 การจัดเวทีประชาคมหมู่ที่ 3 บ้านศาลา หมู่ที่ 4 บ้านป่าแจะ หมู่ที่ 7 บ้านสันเหมือง และ หมู่ที่ 10 บ้านพระเจ้านั่งโก้น ของโครงการ “สายน้ำสานสัมพันธ์”

ความเป็นมา

จากการจัดเวทีประชาคมตำบลทั้งเวทีประชาคมผู้นำ และเวทีประชาคมเด็กและ เยาวชน ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ได้รู้ถึงปัญหาของหมู่บ้านหรือชุมชน และหา แนวทางแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน โดยได้ทำโครงการของเด็กและเยาวชนจำนวน 1 โครงการ คือ โครงการ “สายน้ำสานสัมพันธ์”

ดังนั้น จึงได้มีการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน หมู่ที่ 3 บ้านศาลา หมู่ที่ 4 บ้านป่าแจะ หมู่ที่ 7 บ้านสันเหมือง และหมู่ที่ 10 บ้านพระเจ้านั่งโก้น ของโครงการ “สายน้ำสานสัมพันธ์” ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกของโครงการได้เข้ามาร่วมประชุมวางแผนเกี่ยวกับรายละเอียดกิจกรรมของ โครงการว่ามีกิจกรรมอะไร ดำเนินการเมื่อใด ใครเป็นผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรม และในแต่ละกิจกรรมจะดำเนินการก่อนหลังอย่างไร ซึ่งการจัดกิจกรรมดังกล่าวต้องมีการระบุ วัตถุประสงค์และผลที่จะได้รับ

วัตถุประสงค์

เพื่อวางแผน และกำหนดรายละเอียดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ “สายน้ำ สานสัมพันธ์” ของสมาชิกเครือข่าย

วิธีการ

การดำเนินการจัดเวทีประชาคมแต่ละหมู่บ้านครั้งนี้จะมีวิธีการดำเนินงานการจัดเวที ประชาคม ซึ่งจะจะเป็นไปตามวิธีการดำเนินการจัดเวทีประชาคมของ มนตรี ศิริจันทร์ชื่น (2550 : 34- 37) ดังนี้

การเตรียมการ จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และกรอบความคิดในการจัดเวทีประชาคมได้ชัดเจน มีการเตรียมข้อมูลเอกสาร หรือกระบวนการขั้นตอนของการจัดเวทีประชาคมที่มีการระบุผู้รับผิดชอบ มีการแจ้งรายละเอียดหรือประเด็นในการเสวนา หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ชัดเจน นอกเหนือจากเรื่องดังกล่าวแล้วยังจะต้องเตรียมการในเรื่องสถานที่และอุปกรณ์ในการจัดเวทีประชาคมให้พร้อมและให้ทุกคนที่มาร่วมในเวทีประชาคมได้มีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้ และศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่

การดำเนินการจัดเวทีประชาคม การดำเนินการจัดเวทีประชาคม คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน จะต้องมีการกำหนดประเด็นคำถาม หรือการตั้งคำถามให้เป็นไปตามกรอบหรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งเอาไว้ โดยให้ทุกคนทุกองค์กรได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความรู้ ประสบการณ์ และข้อเสนอแนะในการทำงาน

การสรุปและการติดตามผล เมื่อดำเนินการเวทีประชาคมตามเวลาพอสมควรแล้ว จะต้องมีการสรุปผลการจัดเวทีประชาคมให้ชัดเจน และมีการมอบหมายการปฏิบัติการที่ได้จากการระดมความคิดและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในพื้นที่เป็นผู้ปฏิบัติการ

ผู้ประสานงาน

ผู้ประสานงานโครงการสายน้ำสานสัมพันธ์ คือ นางสาวกาญจนา คำโพธิ์

ผลที่ได้จากการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน

จากการดำเนินงานจัดเวทีประชาคมเด็กและเยาวชนระดับหมู่บ้าน หมู่ที่ 3 บ้านศาลา หมู่ที่ 4 บ้านป่าแะ หมู่ที่ 7 บ้านสันเหมือง และหมู่ที่ 10 บ้านพระเจ้านั่งโก้น ของโครงการ “สายน้ำสานสัมพันธ์” ในเขตตำบลดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่ที่ผ่านมาทำให้ได้ผลจากการดำเนินงานดังนี้

กลุ่มกลาง ที่ประกอบด้วยกลุ่มเด็กและเยาวชนหมู่ที่ 3 บ้านศาลา หมู่ที่ 4 บ้านป่าแะ หมู่ที่ 7 บ้านสันเหมือง และหมู่ที่ 10 บ้านพระเจ้านั่งโก้น ซึ่งได้โครงการ “สายน้ำสานสัมพันธ์” ได้ผลจากการจัดเวทีประชาคมเด็กและเยาวชนระดับหมู่บ้านในวันที่ 4 พฤษภาคม 2551 ดังนี้ สมาชิกโครงการเครือข่ายได้ร่วมกันคิดและวางแผนการทำกิจกรรมของโครงการ ว่าเราจะทำอะไรบ้างในวันใด และใครเป็นผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรม ดังนี้

ตารางที่ 5.1 ตารางรายละเอียดกิจกรรมโครงการ “สาหร่ายน้ำจืดสาธิต”

ที่	กิจกรรม	วัน/เวลา	ผู้รับผิดชอบ
1	หาสมาชิกเครือข่าย	4-10 พฤษภาคม 2551	นางสาวกาญจนา (พี่หล้า) คำโพธิ์
2	อบรมเรื่องการอนุรักษ์แหล่งน้ำและสิ่งแวดล้อม	17 พฤษภาคม 2551	ม.ราชภัฏเชียงใหม่
3	สำรวจแหล่งน้ำในชุมชนและเก็บตัวอย่างแหล่งน้ำ	24 พฤษภาคม 2551	สมาชิกในเครือข่าย
4	ประชุมหาแนวทางพัฒนาแหล่งน้ำ	8 มิถุนายน 2551	ม.ราชภัฏเชียงใหม่, อ.บ.ต. , สมาชิกเครือข่าย
5	พัฒนาแหล่งน้ำ, เก็บขยะ, ตัดหญ้า, เก็บผักตบชวา	-	สมาชิกเครือข่ายและชาวบ้าน
6	จัดทำแผนปฏิบัติการเรียงตามสาย	15 มิถุนายน	สมาชิกเครือข่าย
7	ประเมินผลและรายงาน	กันยายน	สมาชิกเครือข่าย

ข้อตกลงร่วมกันคือสมาชิกของโครงการสาหร่ายน้ำจืดสาธิต สมาชิกต้องมีเอกภาพในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมโดยมีสัญลักษณ์ของกลุ่ม ที่ประชุมกลุ่มเสนอว่า การเข้าร่วมกิจกรรมควรได้ทราบว่าใครเป็นสมาชิกกลุ่มโดยต้องมีเสื้อของกลุ่มเป็นสัญลักษณ์ ผู้ที่เป็นสมาชิกต้องสวมเสื้อของโครงการทุกครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรม และมีเงื่อนไขว่าผู้ที่จะเป็นสมาชิกต้องเข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อยสองครั้งขึ้นไป จึงจะถือว่าเป็นสมาชิกกลุ่มและได้รับเสื้อจากโครงการสาหร่ายน้ำจืดสาธิต

ภาพที่ 5.3 แสดงการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน หมู่ที่ 3 บ้านศาลา หมู่ที่ 4 บ้านป่าแะ หมู่ที่ 7 บ้านสันเหมือง และหมู่ที่ 10 บ้านพระเจ้านั่งโก้น ของโครงการ “สายน้ำสานสัมพันธ์”

5.3.2 การจัดเวทีประชาคมหมู่ที่ 1 บ้านบ่อปู้ หมู่ที่ 2 บ้านดอนแก้ว และหมู่ที่ 9 บ้านสบสา – หนองพาน ของโครงการ “เยาวชนรักการอ่าน”

ความเป็นมา

จากการจัดเวทีประชาคมตำบลทั้งเวทีประชาคมผู้นำ และเวทีประชาคมเด็กและเยาวชน ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ได้รู้ถึงปัญหาของหมู่บ้านหรือชุมชน และหาแนวทางแก้ไขปัญหา โดยการจัดทำโครงการของเด็กและเยาวชนจำนวน คือ โครงการ “เยาวชนรักการอ่าน” ดังนั้นจึงได้มีการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านบ่อปู้ หมู่ที่ 2 บ้านดอนแก้ว และหมู่ที่ 9 บ้านสบสา – หนองพาน ทั้งนี้ก็เพื่อให้สมาชิกของโครงการได้เข้ามาร่วมประชุมวางแผนเกี่ยวกับรายละเอียดกิจกรรมของโครงการ ผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมกิจกรรมจะดำเนินการก่อนหลัง

วัตถุประสงค์

เพื่อร่วมกันวางแผน และกำหนดรายละเอียดกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ “เยาวชนรักการอ่าน”

วิธีการ

การดำเนินการจัดเวทีประชาคมแต่ละหมู่บ้านครั้งนี้จะมีวิธีการดำเนินงานการจัดเวทีประชาคม ซึ่งจะเป็นไปตามวิธีการดำเนินการจัดเวทีประชาคมของ มนตรี ศิริจันทร์ชื่น (2550 : 34-37) ดังนี้

1) การเตรียมการ จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และกรอบความคิดในการจัดเวทีประชาคมได้ชัดเจน มีการเตรียมข้อมูลเอกสาร หรือกระบวนการขั้นตอนของการจัดเวทีประชาคมที่มีการระบุผู้รับผิดชอบ มีการแจ้งรายละเอียดหรือประเด็นในการเสวนา หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ชัดเจน นอกเหนือจากเรื่องดังกล่าวแล้วยังจะต้องเตรียมการในเรื่องสถานที่และอุปกรณ์ในการจัดเวทีประชาคมให้พร้อม และให้ทุกคนที่มาร่วมในเวทีประชาคมได้มีโอกาสที่จะแสดงความคิดเห็น ความรู้ และศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่

2) การดำเนินการจัดเวทีประชาคม การดำเนินการจัดเวทีประชาคม คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน จะต้องมีการกำหนดประเด็นคำถาม หรือการตั้งคำถามให้เป็นไปตามกรอบหรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งเอาไว้ โดยให้ทุกคน ทุกองค์กร ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความรู้ ประสบการณ์ และข้อเสนอแนะในการทำงาน

3) การสรุปและการติดตามผล เมื่อดำเนินการเวทีประชาคมตามเวลาพอสมควรแล้ว จะต้องมีการสรุปผลการจัดเวทีประชาคมให้ชัดเจน และมีการมอบหมายการปฏิบัติการที่ได้จากการระดมความคิดและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถในพื้นที่เป็นผู้ปฏิบัติการ

ผู้ประสานงาน

ผู้ประสานงาน คือ นางสาวจุฑารัตน์ วงษ์งาม

ผลที่ได้จากการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน

จากการดำเนินงานจัดเวทีประชาคมเด็กและเยาวชนระดับหมู่บ้าน หมู่ที่ 1 บ้านบ่อปู่ หมู่ที่ 2 บ้านดอนแก้ว และหมู่ที่ 9 บ้านสบสา – หนองพาน ของโครงการ “เยาวชนรักการอ่าน” ในเขตตำบลดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่ที่ผ่านมาทำให้ได้ผลจากการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มเหนือ ที่ประกอบด้วยกลุ่มเด็กและเยาวชนหมู่ที่ 1 บ้านบ่อปู่ หมู่ที่ 2 บ้านดอนแก้ว และหมู่ที่ 9 บ้านสบสา-หนองพาน ซึ่งได้โครงการ “เยาวชนรักการอ่าน” ได้ผลจากการจัดเวทีประชาคมเด็กและเยาวชนระดับหมู่บ้านในวันที่ 31 พฤษภาคม 2551

นางสาวจุฑารัตน์ วงษ์งาม ได้ดำเนินการประสานงานโครงการ และคณะกรรมการประกอบด้วย 1. นายอิทธิพล มาชื่น 2. นางกัญญา ตาแก้ว 3. นางสาวพัชรพร มณีขัติย์ 4. นายสุริยพันธ์ แสนศรี 5. นายวสันต์ วงศ์แก้ว และ 6. นางสาวทิภารัตน์ ธนดี

ได้จัดเวทีประชาคมเด็กและเยาวชนของหมู่บ้าน ณ ห้องสมุดชุมชนบ้านดอนแก้ว และได้กำหนดแนวทางในการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเด็กและเยาวชน หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 9 ได้อภิปรายและกำหนดแนวทางการทำงานและรายละเอียดของโครงการเยาวชนรักการอ่านและกิจกรรมที่จะดำเนินการในโครงการโดยปรึกษาหารือกันในกลุ่มกิจกรรมที่จะทำ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน โดยมีการเสนอกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันสุนทรภู่ โดยมีการเตรียมงานก่อนการจัดกิจกรรม

ได้ข้อสรุปว่าคณะผู้วิจัยมีส่วนในการสนับสนุนงานโดยจัดหาของรางวัล เช่น ขนม สมุด ปากกา ดินสอ ฯลฯ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขันและการประกวด วาดภาพ แข่งคัดลายมือ เขียนไทย อ่านทำนองเสนาะ ซึ่งจะมีการจัดงานขึ้น และมีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

วันที่ 31 พฤษภาคม กิจกรรมพัฒนาห้องสมุดชุมชน

วัตถุประสงค์

1. ปรับปรุงห้องสมุด และทำความสะอาดห้องสมุด
2. ห้องสมุดน่าอยู่ น่าใช้

รายละเอียดกิจกรรม

1. จัดหนังสือในห้องสมุดให้เป็นระเบียบ เป็นหมวดหมู่ เพื่อต่อการค้นหา
2. ทำความสะอาดภายในห้องสมุด โดยการเช็ด กวาด ปัด ถู ห้องสมุด เพื่อให้ห้องสมุดสะอาด น่าอยู่ น่าใช้

ผู้รับผิดชอบ

ผู้รับผิดชอบ คือ สมาชิกโครงการ “เยาวชนรักการอ่าน” และคณะผู้วิจัย

วันที่ 28 มิถุนายน 2551 กิจกรรมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการอบรมให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับภาษาไทย
2. เพื่อให้เด็กและเยาวชนเล็งเห็นความสำคัญของภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติไทย

รายละเอียดกิจกรรม

1. กิจกรรมการลงทะเบียนสมาชิกโครงการ “เยาวชนรักการอ่าน”
2. กิจกรรมการอบรมให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับภาษาไทย

ผู้รับผิดชอบ

คณะผู้วิจัย

วันที่ 17 กรกฎาคม 2551 กิจกรรมแห่เทียนพรรษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสืบสานประเพณีวัฒนธรรมไทย
2. เพื่อให้เด็กและเยาวชนเห็นความสำคัญของวันสำคัญทางศาสนา

รายละเอียดกิจกรรม

1. การตกแต่งเทียนพรรษา

2. ร่วมแห่เทียนพรรษาเพื่อนำไปถวายแด่วัดดอนแก้ว ต. ดอนแก้ว อ. แม่ริม จ. เชียงใหม่

ผู้รับผิดชอบ

คณะผู้วิจัย และเด็กและเยาวชน

วันที่ 2 สิงหาคม กิจกรรมงานวันแม่แห่งชาติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์กันระหว่างลูกกับแม่ โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
2. เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้แสดงถึงความรักที่มีต่อมารดา

รายละเอียดกิจกรรม

1. การเตรียมงานวันแม่แห่งชาติ รวมทั้งการจัดรางวัลต่าง ๆ
2. กิจกรรมการแข่งขันกีฬาและเล่นเกมสื่เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูก
3. กิจกรรมให้เด็กและเยาวชนได้แสดงถึงความรักที่มีต่อมารดาโดยการแจกดอกมะลิให้นำไปก่ดไว้ที่เสื้อของแม่เพื่อกราบแม่ในวันแม่แห่งชาติ

ผู้รับผิดชอบ

1. คณะผู้วิจัย
2. องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
3. เด็กและเยาวชน

ภาพที่ 5.4 แสดงการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้านหมู่ที่ 1 บ้านบ่อปู้ หมู่ที่ 2 บ้านดอนแก้ว และหมู่ที่ 9 บ้านสบสา – หนองฟาน ของโครงการ “เยาวชนรักการอ่าน”

โครงการ “มัลลเทศก์น้อย”

ความเป็นมา เนื่องจากในตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่มีแหล่งธรรมชาติที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่จำนวนหลายแห่ง เช่น ห้วยตึงเฒ่า น้ำตกผาตลาด น้ำตกผาหมอก เป็นต้น เด็กและเยาวชนตำบลคอนแก้วได้ประสานการดำเนินการจัดเวทีเด็กและเยาวชน ของตำบลร่วมกัน และมีข้อสรุปว่า เด็กและเยาวชนในตำบลควรรู้จักแหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรในชุมชน ดังนั้นจึงได้มีการจัดโครงการ “มัลลเทศก์น้อย” ขึ้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนในเขตตำบลคอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ รู้จักแหล่งทรัพยากรที่สำคัญในท้องถิ่นของตนเอง และสามารถแนะนำสถานที่สำคัญหรือแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่นของตนเองให้กับบุคคลอื่นหรือ นักท่องเที่ยวได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เด็กและเยาวชนรู้จักแหล่งทรัพยากรที่สำคัญที่มีอยู่ในชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเอง
2. เพื่อให้เด็กและเยาวชนสามารถแนะนำสถานที่สำคัญหรือสถานที่ท่องเที่ยวที่มีอยู่ในชุมชนหรือท้องถิ่นของตนเองให้กับบุคคลอื่นได้

วิธีดำเนินการ

1. การสำรวจกลุ่มเยาวชนที่มีความสนใจเกี่ยวกับโครงการ รวมทั้งรับสมัครกลุ่มเยาวชนที่มีความสนใจเกี่ยวกับโครงการ
2. การเข้าร่วมกิจกรรม เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการมัลลเทศก์น้อย เช่น กิจกรรมวาดรูปของตัวเอง กิจกรรมเล่นเกม สาลิกาป้อนเหยี่ยว เป็นต้น
3. นำเสนอผลการปฏิบัติงาน นำเสนอผลงานที่ได้ปฏิบัติมา โดยการส่งตัวแทนเด็กและเยาวชนของแต่ละกลุ่มมา นำเสนอผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมามีผลเป็นอย่างไรบ้าง ได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากโครงการ
4. ประเมินผลการทำงาน หลังจากกิจกรรมของโครงการดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วจะมีการประเมินผลการทำงาน เพื่อให้รู้ว่าโครงการนี้ประสบความสำเร็จมากน้อยแค่ไหน ผลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ และมีปัญหาอุปสรรคอะไรที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

ซึ่งโครงการนี้เป็นโครงการรวมของเด็กและเยาวชนทั้ง 10 หมู่บ้าน ในเขตตำบลคอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่ มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 70 คน

ตารางที่ 5.2 รายละเอียดกิจกรรมโครงการ “มัลลเทศก์น้อย”

วัน	เวลา	รายการ	กิจกรรม
26 ก.ค.51	09.00น. 09.30-10.30น. 10.30-12.00น. 12.00-13.00น. 13.00-14.00น.	- พิธีเปิดการอบรม แนะนำวิทยากร - สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว - การท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ - การท่องเที่ยวระดับหมู่บ้าน - พักรับประทานอาหารกลางวัน - สร้างความเข้าใจกับอาชีพ “มัลลเทศก์”	กิจกรรมและ กิจกรรมกลุ่ม
2 ส.ค.51	09.00-12.00น. 12.00-13.00น. 13.00-14.00น.	- คุณสมบัติ มรรยาท จรรยาบรรณและการวางตัวของมัลลเทศก์น้อยประจำหมู่บ้าน - บทบาทหน้าที่ ความสามารถในการเป็นผู้นำ - มัลลเทศก์น้อยกับนักท่องเที่ยว - พักรับประทานอาหารกลางวัน - การท่องเที่ยวหมู่บ้าน, การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	กิจกรรมและ กิจกรรมกลุ่ม

โครงการอบรมเรื่อง “มัลลเทศก์น้อย” จะเป็นโครงการอีกโครงการหนึ่งที่จัดขึ้นภายหลังการจัดเวทีประชาคมเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นโครงการที่เกิดจากความต้องการของเด็กและเยาวชน จะเป็นโครงการรวมของเด็กและเยาวชนทั้งตำบล ซึ่งมีเด็กและเยาวชน 10 หมู่บ้าน ในเขตตำบลดอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่ มีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 70 คนการอบรมโครงการ “มัลลเทศก์น้อย” มีการอบรมจำนวน 2 วัน คือ วันเสาร์ ที่ 26 กรกฎาคม 2551 และ วันเสาร์ที่ 2 สิงหาคม 2551 เป็นการอบรมให้เด็กและเยาวชนมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการเป็น มัลลเทศก์น้อย โดยวิทยากรจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ คือ อาจารย์วรพล วัฒนเหลียงอรุณ รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และ อาจารย์กริช สะอึงทอง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ซึ่งท่านก็ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับ ความหมาย ความสำคัญ บทบาทหน้าที่ และคุณลักษณะมารยาทและการวางตัวของมัลลเทศก์

สรุป ผลการจัดเวทีประชาคมและการวางแผนการดำเนินงานโครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

เวทีประชาคมนักวิชาการและ อาจารย์

ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำวิจัยและการศึกษาข้อมูลชุมชนหลายด้าน เช่น การใช้คำถามในการสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การนิยามคำศัพท์ การจัดรูปแบบกิจกรรม ซึ่งทำให้การดำเนินโครงการมีการมองมุมมองในด้านต่างๆกว้างมากขึ้น

เนื่องจากการทำวิจัยที่เกี่ยวกับความเป็นเขตชนเมือง หรือเป็นกึ่งเมืองกึ่งชนบท จะมีความหลากหลายทั้งเรื่องอาชีพ การดำเนินชีวิต วัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกัน จึงมีควรการวางแผนหรือเลือกกลุ่มเป้าหมายในการทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนในเขตชนเมืองกับชนบทที่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างกัน

การสร้าง ความเข้มแข็งให้กับชุมชนไม่ควรพิจารณาด้านเดียวแต่ควรศึกษาหลายด้าน และการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนบางครั้งชุมชนก็สามารถทำเองหรือช่วยเหลือกันได้ในชุมชนได้ ในบางเรื่องชุมชนไม่สามารถทำเองได้จึงเป็นหน้าที่ ขององค์กรหรือหน่วยงานที่จะเข้าไปร่วมสร้างความเข้มแข็งร่วมกับคนในชุมชน

การสร้าง ความเข้มแข็งอาจไม่ใช่ในเรื่องของการพัฒนาเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในชุมชนและทำให้สมาชิกของชุมชนสามารถคิด วางแผนและสามารถทำกิจกรรมนั้นได้ ถือว่าเป็นการสร้าง ความเข้มแข็งให้กับชุมชน

การสร้าง ความเข้มแข็งชุมชนอาจดำเนินการเองหรือมีหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆสนับสนุนในการร่วมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

เวทีประชาคมผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรชุมชน ระดับตำบล

การนำเสนอข้อที่ได้จากการศึกษาชุมชนในด้านต่างๆของแต่ละหมู่บ้านมีทำการศึกษาข้อมูลทั้ง 10 หมู่บ้าน สรุปภาพรวมแต่ละหมู่บ้านพร้อมทั้งเสนอปัญหาที่พบในหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้าน ให้ผู้นำชุมชนหรือผู้นำองค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้องในหมู่บ้านต่างๆได้รับทราบปัญหาเพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านต่างๆ และมีการร่วมเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และร่วมกันหาแนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากขึ้นเกี่ยวกับปัญหาในหมู่บ้านต่างๆและได้รับฟังข้อเสนอแนะในการทำกิจกรรมที่จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาและสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนต่อไป

เวทีประชาคมเด็กและเยาวชนตำบลดอนแก้ว

การจัดทำเวทีประชาคมเด็กและเยาวชนขึ้นเพื่อที่ได้นำเสนอข้อมูลที่ทำการศึกษาชุมชนแต่ละชุมชนทั้ง 10 หมู่บ้าน ในตำบลดอนแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ และนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการทำเวทีประชาคมผู้นำชุมชนที่ผ่านมา ให้เด็กและเยาวชนได้ร่วมเสนอความคิดเห็นและเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขที่เด็กและเยาวชนมองเห็นปัญหาและสามารถแก้ไขเบื้องต้นได้ โดยการร่วมแก้ไขปัญหากลุ่มเยาวชนเองในตำบลดอนแก้วหรือเฉพาะหมู่บ้าน ซึ่งก่อนการเปิดเวทีประชาคมมีกิจกรรมให้เด็กและเยาวชนร่วมกันทำ ซึ่งกิจกรรมนี้สอนให้เด็กและเยาวชนได้เห็นถึงการแสดงความคิดเห็นและมีการวางแผนร่วมกันก่อนที่จะทำสิ่งใด แล้วหลังจากนั้นเป็นการเปิดเวทีประชาคม โดยการนำเสนอข้อมูลไปที่ละหมู่บ้าน โดยหลังจากการนำเสนอข้อมูลเสร็จหนึ่งหมู่บ้าน จะเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้นำเสนอ และมีการเสนอข้อมูลที่เด็กถือว่าเป็นปัญหาแต่ผู้ใหญ่อาจมองว่ายังไม่เป็นปัญหา และเด็กได้เสนอว่าเป็นปัญหาอย่างไรพร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขด้วย และเมื่อทำการนำเสนอข้อมูลครบทั้ง 10 หมู่บ้านแล้ว ได้มีการแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มพูดคุยและแสดงความคิดเห็นร่วมกันว่าปัญหาที่มองเห็นมีเรื่องใดบ้าง และให้เลือกเอาปัญหาที่สำคัญที่สุดในการแก้มาหนึ่งหรือสองปัญหา และวางแผนร่วมกันในกลุ่มว่าจะทำโครงการอะไรในการแก้ไขปัญหานั้น พร้อมทั้งเขียนเป็นโครงการเสนอ และมีการเสนอโครงการ สาม กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่หนึ่ง คือ หมู่ที่ 3 หมู่ที่ 4 หมู่ที่ 7 และ หมู่ที่ 10 ได้เสนอโครงการ สายน้ำสวนสัมพันธ์

กลุ่มที่สอง คือ หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 9 ได้เสนอโครงการ รักการอ่าน

กลุ่มที่สามคือ หมู่ที่ 5 หมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 8 ได้เสนอโครงการดนตรีเด็กและเยาวชน ต่อมาภายหลังได้เปลี่ยนแปลงเป็นโครงการพัฒนากีฬาชุมชน โดยการดำเนินการร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล และทางกลุ่มเห็นว่าสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้ในลักษณะที่สอนน้อง

การเสนอโครงการของเครือข่ายเด็กและเยาวชนตามความต้องการของเด็กและเยาวชนตำบลดอนแก้ว คือ โครงการมีคุณเทสก์น้อย

การเสนอโครงการได้มีการวางแผนร่วมกันเพื่อที่จะดำเนินงานตามโครงการที่ได้เสนอไว้และงาน หรือกิจกรรมต่างๆที่สมาชิกในกลุ่มได้ร่วมเสนอความคิดเห็นและช่วยกันวางแผนในแต่ละกิจกรรมมีแนวทางที่ชัดเจน เป็นที่ยอมรับ ทำให้เด็กกล้าแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน และในอนาคตเด็กและเยาวชนจะเป็นผู้นำของชุมชนสามารถคิดวิเคราะห์ วางแผนเพื่อการทำงานในกลุ่มหรือแก้ไขปัญหาของชุมชนต่อไป

อาจกล่าวได้ว่า การจัดเวทีประชาคม เพื่อให้เด็กเกิดความคิดและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาชุมชน โดยการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน การตัดสินใจแก้ไขปัญหาและวางแผน

ร่วมกันเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนต่อไปโครงการแต่ละโครงการจะเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน มีผู้ประสานงาน ทำหน้าที่ประสานงานของโครงการให้โครงการดำเนินไปอย่างราบรื่น และสมาชิกของโครงการแต่ละจะร่วมกันวางแผนรายละเอียดกิจกรรมของโครงการว่าภายในโครงการของตนเองมีรายละเอียดกิจกรรมอะไรบ้าง

ผลที่ได้จากการจัดเวทีประชาคม

จากการจัดเวทีประชาคม นักวิชาการ เวทีประชาคมผู้นำระดับตำบล เวทีเด็กและเยาวชนระดับตำบล และเวทีเด็กและเยาวชนในระดับหมู่บ้าน ได้รับผลจากการจัดเวที 3 ลักษณะคือ

1. ความรู้ที่ได้จากระบวนการและรูปแบบการจัดเวทีประชาคม
2. ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน
3. ได้แนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่นที่จะพัฒนาเป็นผู้นำในอนาคต

ลักษณะและรูปแบบในการจัดเวทีประชาคม

ในการจัดเวทีประชาคมนั้นผู้ที่ดำเนินการจัดเวทีประชาคมนอกเหนือจากจะต้องเตรียมการก่อนการจัดเวทีประชาคม ดำเนินการจัดเวทีประชาคมให้กระชับชัดเจนโดยใช้วิทยากรกระบวนการที่สามารถสร้างการมีส่วนร่วมและสรุปประเด็นปัญหาที่ชัดเจน และเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว จะต้องมีการประเมินผล สรุปการจัดเวทีประชาคมและมอบหมายการทำงานที่ชัดเจน จากการดำเนินงานที่ผ่านมา มีข้อคิดหรือองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติงานเช่น

1. การจัดเวทีวิชาการ จะต้องมีการเตรียมการในส่วนขององค์ความรู้ที่ชัดเจน สามารถอธิบายข้อมูล ข้อซักถามของนักวิชาการได้
2. การจัดเวทีผู้นำท้องถิ่น ต้องมีการเตรียมการในพิธีการให้เป็นที่ยอมรับของผู้นำท้องถิ่น และต้องให้เกียรติผู้นำท้องถิ่นทุกคน และดำเนินการต้องให้ผู้นำท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง
3. การจัดเวทีเด็กและเยาวชน ต้องจัดกิจกรรมเสริมให้มากและมีกิจกรรมทางวิชาการร่วมด้วย เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน
4. การจัดเวที ทุกครั้งจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และคาดหวังผลที่ได้จากการประชุมทุกครั้ง และการจัดกิจกรรมต้องให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด
5. การจัดเวทีประชาคม อย่างมุ่งมั่นหรือมุ่งหวังเอาแต่ผลที่ได้จากการจัดเวทีประชาคมมากจนเกินไป ต้องมีการสร้างบรรยากาศในเวทีให้มีความสุข ให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมและอยากแสดงความคิดเห็น

6. การจัดเวทีประชาคมต้องมีการเตรียมการ ด้านธุรการ ด้านสถานที่ ด้านพิธีการ เครื่องมือ และ สวัสดิการให้พร้อม

7. การจัดเวทีประชาคม ต้องคำนึงถึงวัย สถานภาพทางสังคมวุฒิภาวะ และ องค์ประกอบต่าง ๆ ของผู้เข้าร่วมเวทีด้วย เพราะผู้เข้าร่วมเวทีประชาคมที่มีลักษณะที่แตกต่าง มักทำให้การดำเนินการจัดเวทียุ่งยากมาก

8. การจัดเวทีประชาคมจะต้องมีการยืดหยุ่นให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ สามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการภายในเวทีประชาคม ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปตามสถานที่ เวลา หรือเงื่อนไขทางสังคม

9. การจัดเวทีจะต้องคำนึงถึง ผู้เข้าร่วมในเวทีทุกคนที่มีความแตกต่างกัน ทั้ง เพศ วัย การศึกษา ฐานะทางสังคม ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในปัจจุบัน

แนวทางในการจัดกิจกรรมการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน

ในการจัดเวทีประชาคมทำให้ทราบถึงแนวทางในการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน จากการที่ได้ร่วมในเวทีประชาคมนักวิชาการ เวทีประชาคมผู้นำท้องถิ่น และเวทีประชาคมเด็กและเยาวชน ได้รับฟังข้อคิดความเห็นในการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งที่ได้รับฟังตัวอย่างจากการปฏิบัติการจริงในชุมชน พบว่าแนวทางในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนมีดังต่อไปนี้

1. การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนนั้นจะต้องเริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลชุมชน ทั้งข้อมูลในด้านพื้นที่ ข้อมูลทางด้านบุคคล ข้อมูลทางการเมืองการปกครองท้องถิ่น และ ศักยภาพชุมชน

2. การเข้าไปดำเนินกิจกรรมในชุมชนจะต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในชุมชน ทั้งบุคคลทั่วไป ผู้นำท้องถิ่นที่เป็นผู้นำที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

3. การเข้าไปในชุมชน จะต้องมีการรอบในการดำเนินการ โดยมีความคิดเบื้องต้นที่จะดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แต่ให้ยืดหยุ่นในการทำงาน อย่างถึงความหวังมากจนเกินไป เพราะประชาชน ที่อาศัยในชุมชนทุกคนก็มีภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติของตนเช่นเดียวกัน

4. ต้องมีการสร้างความคิด จิตสำนึก หรือกิจกรรมในการสร้างความร่วมมือ หรือให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเห็นความสำคัญของการทำงานร่วมกันโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมและให้ความสำคัญแก่สมาชิกในชุมชนอย่างเท่าเทียมกัน

5. ต้องให้สมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตั้งแต่ต้น คือการศึกษาข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนการทำงาน การแสวงหาศักยภาพของชุมชน การร่วมมือรับผิดชอบในการดำเนินงาน การประเมินผล และการร่วมรับผลประโยชน์ ส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินงานในการพัฒนาชุมชนของตนเอง

6. ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยใช้ศักยภาพของชุมชน ทุนและทรัพยากรในชุมชน และให้ถือว่ากิจกรรมหรือโครงการที่เกิดขึ้นเป็นของชุมชน โดยชุมชนและสมาชิกเครือข่ายเป็นเจ้าของกิจกรรมดังกล่าว

7. ต้องมีการสร้างเครือข่ายการทำงานที่ชัดเจน และให้สมาชิกของชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการสร้างเสริมเข้มแข็งของชุมชนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ

8. ต้องมีกิจกรรมการดำเนินการในการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกระตุ้นการทำงานระยะ ๆ มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานที่มีศักยภาพ สามารถสร้างเครือข่ายการทำงานเป็นอย่างดี

9. ในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนนั้น ต้องมีองค์กรชุมชนให้การสนับสนุนการดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน และองค์กรประชาชน ร่วมมือกันในการดำเนินงาน

10. การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนต้องดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล นั่นคือหลักความถูกต้องตามหลักแห่งกฎหมาย หรือประเพณีของท้องถิ่น หลักความรับผิดชอบต่อสังคมร่วมกัน หลักในการทำงานที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ หลักการบูรณาการ ในการดำเนินการ

11. ในกระบวนการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนนั้น ควรมีการเสริมแรงและการให้กำลังใจแก่ผู้รับผิดชอบการทำงาน ในฐานะที่เป็นผู้นำกลุ่ม สมาชิกเครือข่าย โดยการแสดงความชื่นชมยินดีในความสำเร็จทุกครั้ง อาจมีการมอบรางวัลที่เป็นประกาศนียบัตร หรือ เกียรติบัตร หรือส่งกิจกรรมเข้าร่วมการประกวด

12. ในการสร้างความเข้มแข็งในกระบวนการทำงานเมื่อประสบผลสำเร็จแล้วต้องมีการประเมินผล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันภายในกลุ่ม ระหว่างกลุ่ม ระหว่างองค์กร ที่มีการปฏิบัติงานคล้าย ๆ กัน

แนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในท้องถิ่นที่จะพัฒนาเป็นผู้นำในอนาคต

จากการจัดเวทีเด็กและเยาวชนในระดับตำบล และระดับหมู่บ้านของการวิจัยการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนที่ผ่านมา เด็กและเยาวชนที่เป็นแกนนำและที่เป็นสมาชิกของโครงการได้แสดงภาวะความเป็นผู้นำและเป็นผู้นำกิจกรรม ซึ่งในโครงการวิจัยพบข้อมูลที่สำคัญในการสร้างผู้นำเครือข่ายการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนดังต่อไปนี้

1. การเริ่มต้นโครงการสมาชิกเครือข่าย เข้าใจว่ากิจกรรมเป็นของนักวิจัย แต่เมื่อได้ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน สมาชิกเครือข่ายทุกคนเกิดความเข้าใจว่ากิจกรรมในโครงการเป็นกิจกรรมที่สมาชิกเครือข่ายทุกคนเป็นเจ้าของ

2. เครือข่ายเด็กและเยาวชนได้ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนของตนเอง และได้มีการอภิปรายเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

3. เครือข่าย เด็กและเยาวชนได้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยกันในการทำงาน การยก ร่างและเสนอโครงการที่เด็กและเยาวชนอยากจะทำให้เกิดขึ้นในชุมชน โดยโครงการแต่ละโครงการ จะเน้นใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับ ชุมชนของตนเอง

4. เครือข่ายเด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการศึกษาข้อมูลชุมชนหรือหมู่บ้านของ ตนเอง โดยการศึกษาว่าหมู่บ้านหรือชุมชนของตนเองนั้นมีสภาพเป็นอย่างไรและมีปัญหาอะไรที่ เกิดขึ้นกับหมู่บ้านหรือชุมชนของตนเอง

5. เครือข่ายเด็กและเยาวชน ได้ร่วมกันจัดเวทีประชาคมเด็กและเยาวชนระดับหมู่บ้าน ซึ่งทำให้เด็กได้ร่วมกันประชุมวางแผนเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการและกิจกรรมในการสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชน ในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ว่าแต่ละกิจกรรมมีรายละเอียดอย่างไร บ้าง กิจกรรมไหนดำเนินการก่อนกิจกรรมไหนดำเนินการหลัง รวมถึงการระบุนับเวลาของกิจกรรม และผู้รับผิดชอบกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการแต่ละโครงการจะเป็นกิจกรรมที่ทำ

6. เครือข่ายเด็กและเยาวชนเกิดความสามัคคีกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันสร้างความ สัมพันธระหว่างเด็กและเยาวชนภายในตำบล เมื่อได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

7. เด็กและเยาวชนกล้าแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในการวางแผนเพื่อแก้ไข ปัญหาของชุมชนของตนเอง และเชื่อว่าในอนาคตเด็กจะสามารถรู้จักการวางแผนเพื่อการทำงานใน กลุ่มหรือแก้ไขปัญหาได้ต่อไป

8. เด็กและเยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ไม่เอาเวลาว่างเหล่านั้นไปยุ่ง เกี่ยวกับยาเสพติด

9. เด็กและเยาวชนเกิดความเข้มแข็ง และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับหมู่บ้านหรือชุมชน ของตนเองด้วยตนเองอย่างเป็นรูปธรรม

จะเห็นได้ว่าจากการจัดกิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนแบบมีส่วนร่วมโดยมี เด็กและเยาวชนเป็นแกนนำ ได้ใช้เวทีประชาคมเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการและมีการ บันทึกร่วมกันของผู้นำและผู้จัดและเด็กและเยาวชนในชุมชน พบว่าเด็กและเยาวชนได้มีพัฒนาการ ในการร่วมมือกันในการจัดกิจกรรม มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม การทำงาน ร่วมกัน การจัดกิจกรรมอื่น ๆ เด็กและเยาวชนกล้าคิดกล้าแสดงออกและพร้อมที่จะรับผิดชอบการ ทำงานร่วมกัน